

Ludwig van Beethoven (1770–1827) – chronologie:

17. 12. 1770 Ludwig van Beethoven pokřtěn v Bonnu – tzn. narozen zřejmě 16. 12. 1770; pocházel z hudebnické rodiny – dědeček stejného jména byl kapelníkem kurfiřtské dvorní kapely v Bonnu, otec Johann van Beethoven byl zpěvákem
26. 3. 1778 první veřejný koncert v Bonnu
- 1779 Christian Gottlob Neefe (1748–1798) přichází do Bonnu; o něco později se stává Beethovenovým učitelem
- 1782 první B. skladba vydaná tiskem: *Variationen c-moll für Klavier über einen Marsch von E. Chr. Dreßler*
- 1783 tři klavírní sonáty (b. op. č., tzv. *Kurfürstensonaten*) vydány tiskem
- JARO 1787 první cesta do Vídně, při níž se B. pravděpodobně setkal s W. A. Mozartem; kvůli smrtelnému onemocnění matky předčasný návrat zpět do Bonnu
- 1788 hrabě Ferdinand von Waldstein přijíždí z Vídně do Bonnu a setkává se poprvé s Beethovenem; později patřil k jeho vídeňským mecenášům
- 1789 Beethoven je violistou kurfiřtské kapely; vzhledem k otcovu alkoholismu se stává hlavou rodiny, přebírá starost o mladší bratry a pobírá i část otcova platu; téhož roku se zapisuje na nově založenou bonnskou univerzitu
- 1790 B. komponuje *Kantate auf den Tod Kaiser Josephs II.* a *Kantate auf die Erhebung Leopolds II. zur Kaiserwürde*
- 1792 v červenci se J. Haydn na cestě z Londýna do Vídně setkává v Bonnu s Beethovenem a přijímá ho za svého žáka; v listopadu přesídluje B. natrvalo do Vídně
- 1793–1794 komponována tři klavírní tria Es, G, c; vydána 1795 jako op. 1
- 1794–1795 studium kontrapunktu u J. G. Albrechtsbergera
29. 3. 1795 na akademii ve vídeňském Burgtheatru hrál B. patrně svůj (2.) klavírní koncert B dur; komponovány tři klavírní sonáty op. 2 (vyd. 1796, věnovány Haydnovi)
- 1796 koncertní cesta do Berlína – přes Prahu, Drážďany a Lipsko; 2 sonáty F, g pro klavír a violoncello pro cellistu pruského krále J. P. Duporta; vyd. 1797 jako op. 5
- 1798–1800 první skicáře; předtím B. zapisoval skicy na volných listech; klavírní sonáta op. 13 (*Sonate Pathétique*) vyd. 1799; 6 smyčcových kvartetů op. 18 vyd. 1801; 1. symfonie C dur op. 21 vyd. 1801; Septet Es dur op. 20 vyd. 1802
2. 4. 1800 na akademii v Burgtheatru provedeny 1. symfonie a Septet op. 20; Beethoven, který se předtím těšil přízni v šlechtických kruzích, se tímto koncertem pevně etabloval i u vídeňské hudební veřejnosti
- 1800–1802 komponovány sonáty a, F pro klavír a housle op. 23 a 24, vyd. jako op. 23 1801; hudba k baletu *Die Geschöpfe des Prometheus* op. 43, první prov. 28. 3. 1801; 3. klavírní koncert c moll op. 37, vyd. 1804; klavírní sonáta cis moll op. 27,2 (*Sonata quasi una Fantasia*) vyd. 1802; klavírní sonáty G, d, Es op. 31 vyd. 1803 a 1804; 2. symfonie D dur op. 36 vyd. 1804; *15 Variationen Es dur mit einer Fuge für Klavier* op. 35 vyd. 1803
- červen 1801 Beethoven poprvé zmiňuje v dopisech zhoršení sluchu, jehož počátky shledává již o tři roky dříve
- říjen 1802 *Heiligenstädter Testament*
- 1802–1804 sonáta A pro klavír a housle op. 47 (*"Kreutzerova"*) vyd. 1805; 3. symfonie Es dur op. 55 (*Eroica*) vyd. 1806; klavírní sonáta C dur op. 53 (*"Valdštejnská"*) vyd. 1805
5. 4. 1803 akademie s oratoriem *Christus am Ölberge* op. 85 (vyd. 1811), 1. a 2. symfonií a 3. klavírním koncertem
- 1804–1805 opera *Leonore (= Fidelio)*, 1. verze; 1. provedení 20. 11. 1805 (= krátce po bitvě u Slavkova a obsazení Vídně francouzskou armádou); klavírní sonáta f op. 57, vyd. 1807
- 1804–1808 5. symfonie c moll op. 67, vyd. 1809
- 1805–1806 *Leonore*, 2. verze (prov. 29. 3. 1806); 4. klavírní koncert G dur op. 58, vyd. 1808; 4.

- symfonie B dur op. 60, vyd. 1808; houslový koncert D dur op. 61, vyd. 1808; 3 smyčcové kvartety op. 59, vyd. 1808
- 1807–1808 *Messe C-Dur* op. 86, vyd. 1812; ouvertura *Coriolan* op. 62, vyd. 1808; 6. symfonie F dur op. 68 (*Sinfonia pastorale*) vyd. 1809; 2 klavírní tria op. 70 vyd. 1809; neúspěšný pokus o uzavření smlouvy s vídeňskou Dvorní operou na kompozici "nejméně jedné velké opery ročně"
22. 12. 1808 koncert ve Vídni s 5. a 6. symfonií, částmi Mše C dur a Fantasií op. 80
- březen 1809 Beethoven uvažuje o odchodu do Kasselu; arcivévoda Rudolf, kníže Lobkowitz a kníže Kinsky se zavazují platit mu roční rentu, když setrvá ve Vídni
- květen 1809 bombardování a obsazení Vídně francouzskými vojáky; umírá J. Haydn
- 1809–1810 5. klavírní koncert Es dur op. 73, vyd. 1811; smyčcový kvartet Es dur op. 74, vyd. 1810; hudba k tragédii J. W. Goetha *Egmont* op. 84, vyd. 1810 (ouvertura) a 1812 (písňe a meziaktní hudba); smyčcový kvartet f moll op. 95, vyd. 1816; recenze E. T. A. Hoffmanna o 5. symfonii v *AMZ* v Lipsku
- 1811 rakouský státní bankrot
- 1811–1812 klavírní trio B dur op. 97, vyd. 1816; 7. symfonie A dur op. 92, vyd. 1816; 8. symfonie F dur op. 93, vyd. 1817
- červenec 1812 pobyt v lázních Teplice; setkání s J. W. Goethem; dopis *An die unsterbliche Geliebte*
- 1812–1813 sonáta G dur pro klavír a housle op. 96, vyd. 1816; *Wellingtons Sieg oder die Schlacht bei Vittoria* op. 91, vyd. 1816
8. a 12. 12. 1813 akademie, na nichž byly s velkým úspěchem provedeny 7. symfonie a programní symfonie *Wellingtons Sieg*
- 1814 Vídeňský kongres; *Fidelio* op. 72 (= 3. verze, provedena 23. 5.)
29. 10. 1814 akademie v sále Reduty, kde byly hrány 7. symfonie, *Wellingtons Sieg* a kantáta *Der glorreiche Augenblick* op. 136
- 1815 sonáty C, D pro klavír a violoncello op. 102, vyd. 1817; Beethoven ustanoven poručníkem synovce Karla
3. 12. 1815 1. koncert *Gesellschaft der Musikfreunde* ve Vídni; od roku 1816 hrány na těchto koncertech téměř pravidelně Beethovenovy symfonie
- 1816 *An die ferne Geliebte* op. 98, vyd. téhož roku; klavírní sonáta A dur op. 101, vyd. 1817
- 1817–1818 klavírní sonáta B dur op. 106, vyd. 1819
- 1818 Beethoven začíná používat konverzační sešity
- 1819–1823 *Missa solemnis* D dur op. 123, vyd. 1827; *33 Veränderungen über einen Walzer von Anton Diabelli* op. 120, vyd. 1823; klavírní sonáty op. 109-111, vyd. 1821 a 1822
- 1822–1824 9. symfonie d moll op. 125; smyčcový kvartet Es dur op. 127, vyd. 1826
7. 5. 1824 akademie v *Kärntnertortheater* s ouverturou op. 124, částmi z *Missa solemnis* a s 9. symfonií
- 1825–1826 plány na souborné vydání Beethovenových děl; smyčcové kvartety op. 132, 130, 133, 131 a 135, vyd. 1827
26. 3. 1827 Ludwig van Beethoven umírá ve věku 56 let